

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/71/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119209647
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2119209647.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov JUDr. Kataríny Slováčekovej a Mgr. Jozefa Mačejja, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. X., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matky - PhDr. M. M., nar. XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu Z., M. XX, zastúpená advokátom: JUDr. Tibor Sanák, so sídlom Námestie SNP 2, Trnava a otca - MUDr. L. X., nar. XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu M., U. XXX/X, zastúpený splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária Bauer, s.r.o., adresa sídla Košice, Dénešova 19, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo 6. júla 2020 č.k. 19P/56/2019-131, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutom výroku I. **p o t v r d z u j e .**

II. Vo výroku II. sa rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í t a k**, že otec je povinný s účinnosťou od 5.11.2019 prispievať na výživu maloletého U. X., nar. X.X.XXXX sumou 320 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

III. Vo výroku III. sa rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í t a k**, že dlh na zročnom výživnom za obdobie od 5.11.2019 do 6.7.2020 vo výške 2.579,27 eur sa **p o v o ľ u j e** otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 107,50 eur splatných spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

IV. Vo výroku IV. sa rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í t a k**, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry týždeň v kalendárnom roku v piatok od 16:30 hod. do 18:30 hod.; v sobotu od 9:00 hod. do 12:00 hod. a od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 9:00 hod. do 12:00 hod. a od 15:00 hod. do 18:00 hod., a to bez prítomnosti matky, s tým, že otec si maloletého v určenom čase prevezme v mieste bydliska matky a po skončení styku otec maloleté dieťa odovzdá na tom istom mieste matke; matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a v určenom čase ho otcovi odovzdať a následne od otca prevziať.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zveril maloletého U. X., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok (výrok I.), otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého U. s účinnosťou od 5.11.2019 sumou 280 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok II.), dlžné výživné z obdobia od 5.11.2019 do 6.7.2020 vo výške 2.042,67 eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 60 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti

tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok (výrok III.), o styku otca s maloletým rozhodol tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým U. každý párný týždeň v kalendárnom roku v sobotu od 9.00 hod. do 12.00 hod. a nasledujúcu nedeľu od 9.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti matky s tým, že otec si maloletého prevezme u matky a po skončení styku ho matke odovzdá v mieste bydliska matky (výrok IV.).

1.2.1 Z vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

MUDr. L. X., MPH, PhD a PhDr. M. M., PhD sú rodičmi maloletého U., nie sú manželia, nikdy nežili v spoločnej domácnosti a nie sú ochotní dohodnúť sa na úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému U..

1.2.2 Maloletý U. žije spolu so starším synom matky E. O. v domácnosti matky v Z.. Je zdravý a matka má s uspokojovaním jeho osobných potrieb spojené len bežné výdavky vo výške cca 300 eur mesačne. Od septembra 2020 navštevuje materskú škôlku. V čase, kedy je matka v práci zabezpečujú starostlivosť o maloletého rodičia matky (starí rodičia maloletého). S otcom sa stretáva počas víkendov v Z., v M., resp. v Tatrách.

1.2.3 Matka je zamestnaná ako riaditeľka N. E. N., n.o., N. E. U. O., s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 1.607,62 eur, poberá prídavky na dve deti vo výške 49,90 eur ako aj rodičovský príspevok na maloletého U. vo výške 370 eur do 6.7.2020. Okrem vyživovacej povinnosti k maloletému U. má vyživovaciu povinnosť aj k maloletému synovi E. O., nar. X.XX.XXXX (študentovi 1. ročníka SPŠ stavebnej v Trnave, pričom s uspokojovaním jeho osobných potrieb má matka spojené len bežné výdavky), na ktorého výživu platí jeho otec výživné vo výške 150 eur mesačne a to popri aj iných príspevkoch. Matka spolu s oboma maloletými deťmi žije v Z., v 3 izbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Jej výdavky na bývanie predstavujú sumu 200 eur.

1.2.4 Otec maloletého je zamestnaný ako lekár v H. O. v M., kde dosahuje netto príjem vo výške 600 - 700 eur mesačne a okrem toho poberá starobný dôchodok vo výške 940 eur mesačne. Žije sám v M., v 5 izbovom byte, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve jeho a jeho syna v pomere 1. Výdavky otca spojené s bývaním predstavujú sumu 300 eur mesačne. Je vlastníkom aj rozostavaného rodinného domu a tiež pozemku, ktoré nehnuteľnosti nadobudol dedením po svojom otcovi.

1.2.5 Otec navrhoval zveriť maloletého U. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s čím matka nesúhlasila.

1.3 Vec právne posúdil ako nárok rodičov maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú na úpravu výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu pochádzajúcemu z druhovského vzťahu rodičov, najmä určenie ktorému z rodičov má byť maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, nárok maloletého dieťaťa na úpravu styku s rodičom, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, ako aj nárok maloletého dieťaťa na výživné voči rodičovi, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti podľa § 25 ods. 1 až ods. 4, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až ods. 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 ZoR (zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), a dospel k záveru, že nakoľko rodičia maloletého U. nežijú spolu a nevedia sa dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému U. je potrebné výkon ich rodičovských práv a povinností určiť rozhodnutím súdu a to tak, že maloletý U. bude zverený do osobnej starostlivosti matky, zohľadniac jej doterajšiu bezproblémovú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa od jeho narodenia až doposiaľ ako aj vhodnosť podmienok pre ďalšiu starostlivosť o maloletého na jej strane s tým, že zastupovanie maloletého a spravovanie jeho majetku je dôvodné ponechať obom rodičom. Zároveň nedôvodným upraviť styk otca s maloletým spôsobom uvedeným vo výroku IV. rozsudku, a to v prítomnosti matky vzhľadom na vek, citovú väzbu a vzťah otca s maloletým. Zároveň je potrebné určiť výživné zo strany otca na maloleté dieťa v sume 280 eur mesačne s účinnosťou od 5.11.2019 (t.j. od podania návrhu matkou), považujúc takto stanovené výživné za súladné s možnosťami a schopnosťami rodičov maloletých detí prispievať na ich výživu a napokon dlh otca na výživnom v sume 2.042,67 eur je dôvodné otcovi umožniť splatiť v mesačných splátkach vo výške 60 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

1.4 Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že v konaní nemal za preukázanú ani jednu z otcom tvrdených skutočností, pre ktoré by bolo potrebné podľa návrhu otca zveriť maloletého U. do jeho osobnej

starostlivosti, prípadne do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Z dokazovania nevyplývalo, že by sa matka pokúsila spáchať samovraždu, že matka otcovi neumožňuje styk s maloletým a tiež to, že by mal matkin syn E. negatívny vplyv na maloletého U.. Matka sa podľa zistení súdu nikdy nepokúsila o samovraždu, nikdy nebola hospitalizovaná na psychiatrii ani inak liečená v psychiatrickej ambulancii. Otec nevedel ani jeden prípad, kedy by matka styk otca s maloletým U. neumožnila, resp. zmarila. Bol to práve otec, kto plne nevyužíval právo na styk s maloletým, ktorý bol dočasne nariadený neodkladným opatrením. Matka postupom času odmietala cestovať na víkendy do Tatier, čo odôvodňovala náročnosťou cesty a únavou z práce. Otec mal možnosť kedykoľvek navštíviť maloletého v mieste bydliska matky. Vyvrátené bolo tiež tvrdenie otca o negatívnom vplyve matkinho syna E. na maloletého U., práve naopak, matka v konaní poukázala na veľmi pekný vzťah medzi oboma deťmi. Súd mal za preukázaný len negatívny vzťah maloletého E. k navrhovateľovi a naopak.

1.5 Vzhľadom na výsledky dokazovania súd konštatoval, že v najlepšom záujme maloletého U. je zverenie do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa oň stará od narodenia a v starostlivosti oň neboli zistené žiadne nedostatky. Súd tiež konštatoval nevhodnosť striedavej osobnej starostlivosti, keď maloletý U. je dieťa útleho veku, zatiaľ nemá s otcom vytvorené citové puto, tiež ho nevníma ho ako svoju istotu (tak vníma svoju matku).

1.6 Pokiaľ ide o určenie výšky výživného, súd mal za to, že určená výška výživného v sume 280 eur mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého ako aj možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného otca. Súd určil výživné v zmysle § 77 ods. 1 ZoR spätne, avšak nie odo dňa narodenia maloletého U. (t.j. od X.X.XXXX) tak ako žiadala matka, konštatujúc tým, že v konaní neboli zistené dôvody hodné osobitného zreteľa pre priznanie výživného od tohto dátumu.

1.7 Určeným výživným odo dňa 5.11.2019 tak otcovi vznikol dlh na výživnom v sume 2.042,67 eur, ktorý súd otcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 60 eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok.

1.8 O styku otca s maloletým U. súd rozhodol v zmysle návrhu matky (keď otec zotrvával na zverení maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, čím mala byť vyriešená otázka styku), tak, že styk sa bude realizovať v zmysle výroku IV. rozsudku, za prítomnosti matky, pretože doposiaľ nebol vybudovaný pevný citový vzťah otca s maloletým.

1.9 O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok V.). Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil len právne poukazom na § 52 C.m.p..

2.1 Rozsudok v celom rozsahu napadol riadnym a včasným odvolaním otec maloletého, vniac súd prvej inštancie, dôvodiac že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 365 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. e), písm. f), písm. h) C.s.p.).

2.2 Na odôvodnenie svojho odvolania ďalej uviedol, že rozsudok je v celom rozsahu jednostranný, diskriminačný, svojvoľný, arbitrárny, nezákonný a zmätočný, a tým aj nepreskúmateľný. Neobsahuje relevantné odôvodnenie jednotlivých výrokov, nezaoberá sa právami a potrebami maloletého, ktorý má právo na zachovanie vzťahu s oboma rodičmi. Otec sa cíti byť napadnutým rozsudok oproti matke diskriminovaný.

2.3 Vo vzťahu k súdom určenému styku v rozsahu 6-tich hodín mesačne, namieta, že takto určeným stykom otec nemá šancu vybudovať si so svojim synom silný citový vzťah. Takouto úpravou súd prvej inštancie nerešpektoval názor súdu vyššej inštancie, ktorý vo veci návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol uznesením č.k. 23CoP/10/2020-98 zo dňa 29.4.2020, ktorým určil širší rozsah styku otca s maloletým (na 17 hodín mesačne).

2.4 Nie je zrejmé, prečo súd pri rozhodovaní uveril tvrdeniam matky, a neuveril tvrdeniu otca o tom, že matka mu neumožňuje styk s maloletým v širšom rozsahu a tiež v neprítomnosti matky. Súd rovnako nepreveril tvrdenie otca o samovražedných sklonoch matky, jej pobyte na psychiatrii, vo vzťahu k tejto skutočnosti nevykonal potrebné šetrenie ani procesný opatrovník. Záver súdu o nevyužití možnosti styku otca s maloletým považuje za účelový, otec súdu objasnil dohodu medzi ním a matkou vzhľadom na koronakrízu.

2.5 Otec zotrváva na tom, že pokiaľ súd nevyhovel jeho návrhu na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, mal vykonať náležité dokazovanie na preukázanie nevhodnosti takejto úpravy. Má tiež za to, že pokiaľ súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, rozsah styku otca s maloletým mal upraviť tak, aby zachoval vzťah otca so synom a umožnil mu budovanie vzájomného vzťahu. Určený styk v rozsahu 6 hodín mesačne je absurdný. Súd nevyvetlil, prečo má byť práve takýto rozsah styku v súlade s najlepším záujmom maloletého, takáto úprava práve naopak, poškodzuje záujmy maloletého. Napadnutým rozsudkom súd porušil právo otca na rešpektovanie rodinného života a právo na styk s maloletým synom, ktoré mu vyplýva z čl. 8 Dohovoru.

2.6 Rozhodnutie súdu tiež nezohľadňuje neprimerané náklady otca na prepravu a nocľah, ktoré by inak mohol využiť pre maloletého, ak by mal umožnený styk v domácnosti otca, tak, ako žiadal, pričom nebolo preukázané, že by sa o maloletého nevedel postarať.

2.7 Otec trvá na určenie takého rozsahu styku s maloletým, ktorý nebude preferovať matku, ale zohľadní aj práva a oprávnené záujmy otca maloletého v živote maloletého, nebude diskriminačné a súčasne zachová právo maloletého na styk s otcom aspoň v minimálnom rozsahu. Pri rozsahu styku tak ako určil súd prvej inštancie hrozí úplná strata puta medzi otcom a maloletým.

2.8 Pokiaľ ide o výšku výživného, nesúhlasí s určenou sumou 280 eur, s poukazom na to, že obaja rodičia sa majú v rovnakom rozsahu (t.j. v pomere 1) podieľať na uspokojovaní potrieb maloletého dieťaťa. Matka vyčíslila ako výdavky spojené so starostlivosťou o maloletého sumou 300 eur, z čoho potom vyplýva, že výživné tak, ako bolo súdom určené bude pokrývať všetky odôvodnené potreby maloletého bez účasti matky. Uvedené otec namieta aj s poukazom na príjmové pomery oboch rodičov, ktoré sú takmer rovnaké.

2.9 Arbitrárnosť a svojvoľnosť rozhodnutia pokiaľ ide o výživné je podporená aj tým, že matke na ďalšie maloleté dieťa - syna E. postačuje výživné od jeho otca vo výške 150 eur, pričom sa nedomáha zvýšenia výživného.

2.10 Vzhľadom na uplatnenú odvoláciu argumentáciu otca navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že maloletého zverí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, za súčasného neurčenia výživného a úpravy styku rodičov s maloletým počas vianočných a veľkonočných sviatkov v zmysle návrhu, alternatívne aby súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne s účinnosťou od 5.11.2019, zročné výživné v sume 1.200 eur umožnil otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 60 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok a o styku otca s maloletým rozhodol v zmysle odvolacieho návrhu.

3.1 K odvolaniu otca sa vyjadrila matka s návrhom na potvrdenie napadnutého rozsudku z dôvodu jeho vecnej správnosti. Súd vykonal rozsiahle dokazovanie a vo veci samej správne rozhodol. Matka v úvode poukazuje na oneskorene podané odvolanie otcom, žiada, aby odvolací súd toto odvolanie odmietol v zmysle § 386 písm. a) C.s.p.. Odvolanie otca považuje za formálne, nie je v záujme maloletého, aby bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

3.2 Pokiaľ ide o súdom určené výživné vo výške 280 eur, toto je neprimerane nízke nielen vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého ale najmä na možnosti otca, jeho majetkové pomery, príjmy, životnú úroveň, spoločenské postavenie a dispozície s majetkom v ostatnom období.

3.3 Návrh otca bol podporený nepravdivými a zavádzajúcimi tvrdeniami otca, a to za situácie, kedy matka otcovi nijako nebránila v styku s maloletým. Práve naopak, matka podporuje styk otca s maloletým uvedomujúc si dôležitosť zachovávanie styku otca s maloletým. Návrh bol tiež podaný za takej situácie,

kedy otec neprispieval na výživu maloletého v nijakom rozsahu. Matka poukazuje na nesprávnu interpretáciu otca pokiaľ ide o rozsah styku, ktorý súd určil tak, že sa bude realizovať nie 6 hodín, ale 12 hodín. V tomto smere poukazuje na to, že sám otec využíval možnosť styku s maloletým len v sobotu od 9.00 hod. do 12.00 hod., pričom v nedeľu styk nevyužil, vrátil sa do miesta bydliska. Styku v nedeľu sa otec ani nedomáha. Počas každej realizácie styku sa otec snaží s matkou dohodnúť na tom, aby za ním aj s maloletým dochádzala každý víkend do Tatier, aby mohli spolu tráviť čas ako rodina. Otec matke niekoľkokrát zaslal sms-správy, v ktorých hanlivo označoval nielen matkinho staršieho syna E. ale aj matku samotnú. Takéto invektívy otca na adresu matky a jej syna si otec neodpustí ani počas stretnutia, čo v konečnom dôsledku negatívne vplýva na maloletého U.. Styk otca s maloletým sa naposledy realizoval dňa 19.9.2020 od 9.00 hod. do 12.00 hod., ďalšie dve párne soboty sa otec styku nedomáhal pre nepriaznivú Covid 19 situáciu ako aj počasie, domáhajúc sa však spoločných víkendov v Tatrách.

3.4 Vzhľadom na to, že otec doposiaľ nepredložil súdu dôkaz o svojich majetkových pomeroch matka navrhuje, aby súd vyzval otca na predloženie týchto dokladov, a to vo vzťahu k jeho pravidelným mesačným príjmom, počtu nehnuteľností, účelového znižovania jeho majetku, čo napokon aj sám potvrdil na nariadenom pojednávaní dňa 6.7.2020.

3.5 K námietke otca o výške výživného pre matkinho syna E., matka uviedla, že v konaní sa opakovane a zrozumiteľne vyjadrila k dôvodom nepodania návrhu na zvýšenie výživného pre syna E.. Otec maloletého E. na syna prispieva nad rámec výživného, primerane pribúdajúcemu veku a potrebám syna E..

3.6 Svoje tvrdenia o nedostatočnom záujme otca o styk s maloletým matka vo vyjadrení rozpisala jednotlivé stretnutia, resp. dátumy kedy sa styk otca s maloletým mal realizovať a nerealizoval sa, kedy sa styk realizoval (str. 6-7 vyjadrenia). Za obdobie od júna 2020 do novembra 2020 (t.j. 5 mesiacov) sa otec domáhal stretnutia s maloletým len štyrikrát vždy v trvaní 3 hodín, celkovo teda využil čas na stretnutie s maloletým v rozsahu 12 hodín, a to aj napriek tomu, že mal možnosť na základe súdneho rozhodnutia stráviť s maloletým podstatne viac času.

4. Procesný opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca zotrval na skutočnostiach prezentovaných na pojednávaní dňa 6.7.2020. Súhlasí, aby odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p. - zákon číslo 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - otcom maloletého dieťaťa (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, h/ C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniu otca je možné priznať čiastočný úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie nie je v napadnutých výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho zmenu v zmysle § 388 C.s.p.

6.1 Odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti rozhodné pre posúdenie podmienok na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému U. bez potreby či už zopakovania alebo doplnenia dokazovania, avšak vo výsledku sa nestotožňuje s právnym posúdením veci, v dôsledku čoho pristúpil k zmene odvolaním napadnutých výrokov II., III. a IV., k čomu uvádza nasledovné:

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, keď súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo keď síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo

keď zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/72/2020 z 23. septembra 2020)

6.2 Podľa § 388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

6.3 Podľa § 385 ods. 1 C.s.p., na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

6.4 Vzhľadom k tomu, že odvolací súd nevstupoval do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom je napadnuté rozhodnutie založené, keď vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, tieto skutkové zistenia prevzal a na nich napokon aj založil svoje rozhodnutie. Práve preto nebol daný zákonný dôvod na doplnenie alebo zopakovanie dokazovania tak ako to predpokladá vyššie citované ustanovenie § 385 ods. 1 C.s.p., a teda ani na nariadenie pojednávania odvolacím súdom. Rovnako tak nemožno daný prípad považovať za vec dôležitého verejného záujmu, nakoľko rozhodnutie v merite vecí má dopad iba na veľmi úzky okruh osôb (maloletého U. a jeho rodičov). Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, v prípadoch, kde skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou, neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (porovnaj rozsudok EPLP Valera Assalino v. Portugalsko z 20. apríla 2002).

7.1 Predmetom konania pred súdom prvej inštancie je návrh otca maloletého dieťaťa - U. X., nar. X.X.XXXX na úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, a to pokiaľ ide o zverenie maloletého do osobnej starostlivosti jednému z rodičov, zastupovanie maloletého a spravovanie jeho majetku, úpravu styku s rodičom, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti a tiež určenie výživného povinnému rodičovi voči maloletému dieťaťu.

7.2 Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že súčasťou návrhu otca vo veci samej (tak ako je uvedené v odseku vyššie) bol aj návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal o dočasnú úpravu styku s maloletým U.. O tomto návrhu bolo rozhodnuté, a to uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 19P/56/2019-10 zo dňa 16. decembra 2019 v spojení s uznesením tunajšieho odvolacieho súdu č.k. 23CoP/10/2020-98 zo dňa 29. apríla 2020, právoplatným dňa 7. mája 2020. Na základe týchto rozhodnutí bol styk otca s maloletým U. dočasne (do právoplatného skončenia konania vo veci samej) určený tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný týždeň v kalendárnom roku v sobotu v čase od 9.00 hod. do 12.00 hod. a v čase od 16.30 hod. do 19.00 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 12.00 hod. Tieto rozhodnutia predstavujú posledné a zároveň jediné rozhodnutie súdu o realizácii styku otca s maloletým U., na základe ktorých sa toho času realizuje styk otca s maloletým.

7.3 Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na odvolacie námietky otca maloletého je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým zveril maloletého U. do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok; otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 280 eur mesačne s účinnosťou od 5.11.2019; dlžné výživné vo výške 2.042,67 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 60 eur splatných spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok; styk otca s maloletým upravil v rozsahu každej párneho týždňa v mesiaci v sobotu od 9.00 hod. do 12.00 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti matky.

8.1 Ako prvé otec v odvolaní namieta nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, dôvodiac tým, že rozsudok je v celom jeho rozsahu a obsahu jednostranný, diskriminačný, svojvoľný, arbitrárny, nezákonný a tiež zmätočný. Rozsudok neobsahuje relevantné odôvodnenie jednotlivých výrokov, čím bolo porušené právo otca na spravodlivý súdny proces zaručené mu čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

8.2 Podľa § 220 ods. 2 C.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté

dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

8.3 Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania (strany sporu) na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Požiadavke na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený, a aby účastník konania (strana) nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súdny musí pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho závery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé. Súdny pritom musia súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán (IV.ÚS 1/2002, II.ÚS 174/2004, III.ÚS 117/2007, III.ÚS 332/2009, I.ÚS 501/11 a pod.). Za arbitrárny, resp. nedostatočne odôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 154/2005 z 28.2.2006).

8.4 S poukazom na vyššie uvedené možno konštatovať, že povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia. Zákonný sudca je povinný vyjadriť dôvody svojho rozhodnutia (lat. iudices tenetur exprimere causas sententiae suae). Tu je však potrebné zdôrazniť, že rozsah tejto povinnosti (majúc na mysli povinnosti súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť) sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Ťažisko a sila presvedčivosti rozsudku spočíva práve v jeho odôvodnení, ktoré spočíva v dôslednom vysvetlení, prečo súd rozhodol tak ako to premietol do výroku

8.5 Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa cit. čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania. ((III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 251/03, II. ÚS 3/97).

8.6 Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách vyššie uvedeného a dospel k záveru, že táto námietka otca nie je dôvodná. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia spôsobom akým mu to ukladá ustanovenie § 220 ods. 2 C.s.p., jednotlivito uviedol dôkazy, z ktorých pri svojom rozhodnutí vychádzal a tie aj stručne a jasne rozviedol (rodné listy maloletých detí, správy procesného opatrovníka o výsledkoch šetrenia v domácnosti oboch rodičov, listiny preukazujúce osobné ako aj majetkové pomery rodičov, a ďalšie), stručne opísal priebeh pojednávania ako aj obsah výpovedí rodičov maloletého, ich právnych zástupcov a tiež procesného opatrovníka. Následne výsledky dokazovania zhrnul, uviedol z ktorých skutočností a dôkazov súd vychádzal, akými úvahami sa riadil a ako vec právne posúdil. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Takémuto rozhodnutiu nemožno nič vytknúť. Skutočnosť, že sa otec maloletého sa nestotožňuje s procesom hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie neznamená porušenia práva na spravodlivý proces.

9.1 Odvolacia argumentácia otca ďalej spočívala v spochybnení záveru súdu o nevhodnosti zverenia maloletého U. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, keď súd navyše nevykonal otcom navrhované dôkazy na preukázanie nespôsobilosti matky na starostlivosť o maloletého.

9.2 V zmysle čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2).

9.3 Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

9.4 Súd v starostlivosti o maloletých pri svojom rozhodovaní sleduje pri rozhodovaní o usporiadaní vzťahov v rodine vždy najlepší záujem maloletého (čl. 3 ods. 1 Dohovoru), pokiaľ rodičia nie sú schopní dohody. Posúdenie toho, čo je najlepšie v záujme maloletého dieťaťa, má bez akýchkoľvek pochybností kľúčový význam (porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Sahinvs. Nemecko č. 30943/96 zo dňa 8.7.2003).

9.5 Podľa § 36 ods. 1 ZoR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

9.6 Podľa § 24 ods. 2 ZoR, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

9.7 Podľa § 24 ods. 4 ZoR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

9.8 Podľa § 24 ods. 5 ZoR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

9.9 Pod pojmom striedavá osobná starostlivosť rozumieme žitie dieťaťa striedavo s každým z rodičov v určitom pravidelnom časovom intervale, ktorý je rôzny, a to na základe dohody medzi rodičmi alebo na základe rozhodnutia súdu.

9.10 Pri posudzovaní najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa nemožno postupovať podľa vopred danej schémy, pričom striedavá osobná starostlivosť nemôže byť paušálne využívaná ako forma „spravodlivého“ rozdelenia starostlivosti o dieťa medzi rodičov. Záujem a potreby konkrétneho dieťaťa je preto potrebné posudzovať v každom jednotlivom prípade zvlášť a so snahou o minimalizáciu negatívnych dôsledkov pre dieťa. To potvrdzuje i Komentár Výboru OSN pre práva dieťaťa, ktorým interpretoval čl. 3 ods. 1 Dohovoru: „Koncept najlepšieho záujmu dieťaťa je flexibilný a adaptabilný. Mal by byť prispôsobený a definovaný individuálne s ohľadom na špecifickú situáciu, v ktorej sa dieťa či deti, ktorých sa vec týka, nachádzajú, pričom pozornosť by mala byť venovaná ich osobným pomerom, situácii a potrebám. V rámci individuálnych rozhodnutí musí byť najlepší záujem dieťaťa hodnotený a stanovený vo svetle špecifických okolností konkrétneho dieťaťa.“

9.11 Za situácie, kedy obaja rodičia sú všeobecne rovnako spôsobilí sa o svoje dieťa riadne starať, je potrebné predovšetkým zohľadniť osobnosť dieťaťa a jeho schopnosť sa vyrovnávať s záťažou, ktorú rozpad rodiny a eventuálne nastolená striedavá osobná starostlivosť, ktorá prináša i stratu doterajšieho

zázemia a bezpečie domova, bez pochyby predstavuje. Je treba brať ohľad na citovú orientáciu dieťaťa a hodnotu danou stálosťou výchovného prostredia a na možnosť zachovania a rozvíjania jeho citových väzieb k blízkym osobám i v širšom okolí, k jeho priateľom a záujmom. V neposlednom rade je treba vziať do úvahy - a to predovšetkým u malých detí - ktorý z rodičov sa o dieťa doposiaľ staral, dbal o jeho citovú a rozumovú výchovu a v podstate predstavoval pre dieťa tú osobu, ku ktorej je citovo pripútané, a ktorej dlhodobá neprítomnosť je pre neho frustrujúca a nevhodná.

9.12 Z ustanovenia § 24 ods. 2 ZoR vyplývajú základné hmotnoprávne predpoklady na rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť kumulatívne splnené. Prvým predpokladom je jednoznačný záujem maloletého dieťaťa na zverenie do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, čo v zmysle ustanovenia § 24 ods. 4 ZoR znamená, že záujmom dieťaťa je v prvom rade právo na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Druhým je lepšia možnosť zaistenia základných potrieb dieťaťa, čo však z aplikácie inštitútu vyraduje deti, ktorých rodičia trvale vytvárajú vzájomné nepriateľské prostredie. Pri takýchto rodičoch nie je predpoklad, že budú spolupracovať aspoň v nevyhnutnej miere na zaistení potrieb dieťaťa. Treťou podmienkou je spôsobilosť rodičov osobne sa starať o maloleté dieťa, čo je dané fyzickým alebo psychickým zdravotným stavom rodiča, kvalitou výchovného pôsobenia na dieťa, existujúcim prostredím v domácnosti pre výchovu maloletého dieťaťa. Štvrtým predpokladom pre takéto rozhodnutie súdu je záujem o osobnú starostlivosť obidvoch rodičov, pretože v prípade ak rodič žiada len právo styku s maloletým dieťaťom, nemožno ho súdnym rozhodnutím donútiť k osobnej starostlivosti o dieťa. (PAVELKOVÁ, B. 2011. Zákon o rodine. Komentár. 1. vydanie. Praha: C.H.BECK, 2011, str. 110)

9.13 Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že maloletý U. žije od svojho narodenia so svojou matkou a jej synom z manželstva, mal. E. v Z., v byte matky, v ktorom má maloletý vytvorené vhodné podmienky pre vývoj a výchovu. Matka od narodenia zabezpečuje nielen osobnú starostlivosť o maloletého (a to aj za pomoci svojich rodičov), ale i starostlivosť materiálnu. Matka a otec nikdy nežili v spoločnej domácnosti, žijú oddelene, keď ich bydliská sú vzdialené viac než 400 km (otec žije v M.). Zo zhodných tvrdení oboch rodičov vyplýva, že po narodení maloletého trávili spoločný čas ako rodina v nepravidelných intervaloch, buď v domácnosti matky väčšinou v čase neprítomnosti staršieho syna matky (kvôli problematickému vzťahu otca maloletého U. so synom matky), alebo v domácnosti otca v M., prípadne v Tatrách alebo spoločnej dovolenke. Toto spolužitie však nemalo trvalý charakter. Maloletý U. má vytvorené zázemie v domácnosti matky v Z., kde žije aj so svojim súrodencom, s ktorým má podľa tvrdení matky veľmi pekný vzťah. Maloletý má pravidelný kontakt so starými rodičmi z matkinej strany, ktorí sa o maloletého starajú v čase, kedy je matka v práci, teda aj starí rodičia sa podieľali na výchove a starostlivosti o maloletého. Matka tiež prezentovala, že maloletý trávi voľný čas aj so svojimi bratrancami a sesternicami, s ktorými si rozumie, majú spoločné aktivity, sú na seba zvyknutí, majú sa radi, podnikajú spoločné výlety. Od septembra 2020 maloletý začal navštevovať predškolské zariadenie v Z., o čom matka informovala otca, ktorý súhlasil.

9.14 Maloletý U. mal v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie presne 3 roky, ide o dieťa útleho veku, naviazané na matku ako najbližšiu osobu, ktorá sa oň stará, pričom v starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky. Matka vytvára maloletému režim, tento dodržiava a pozná ho. Prostredie v domácnosti matky dôverne pozná, je to jeho domov, má väzby so svojou rodinou z matkinej strany, v mieste svojho bydliska má ošetrojúceho lekára, navštevuje predškolské zariadenie. Zo všetkých vyššie uvedených skutočností možno konštatovať, že maloletý je začlenený do prostredia, kde žije so svojou matkou, a odtrhnutie z tohto prostredia od matky by nebolo v jeho najlepšom záujme. Vek maloletého vyžaduje stabilitu jeho výchovného prostredia, prítomnosť osoby, na ktorú je zvyknutý a ktorá mu poskytuje lásku, starostlivosť a bezpečie. Za takýchto okolností sa nejaví vhodným vzhľadom na najlepší záujem maloletého zveriť ho do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

9.15 O nevhodnosti zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti svedčí aj nepravidelne realizovaný styk maloletého s otcom, jeho vek, skutočnosť, že prostredie v domácnosti otca mu nie je známe, v mieste bydliska otca nemá rodinné zázemie a okrem svojho otca žiadne väzby, s otcom nateraz nemá vybudovaný pevný citový vzťah, tiež matkou vnesenú pochybnosť a strach z osočovania matky a jej syna E. otcom, obavu o to, aby maloletý U. nebol svedkom konfliktov otca s jeho synom z manželstva. V neposlednom rade dôležitou skutočnosťou je aj vzdialenosť bydlísk rodičov, keď v prípade potreby by sa matka mohla dostaviť za maloletým s ťažkosťami. Rovnako sa nejaví sa vhodné, aby maloletý navštevoval dve rôzne predškolské zariadenia a následne aj školské zariadenie. Aj napriek tomu, že otec prezentoval to, že sa o maloletého vie riadne postarať, počas šetrenia výchovného prostredia v

domácnosti otca neboli zistené žiadne nedostatky, je potrebné zotrvať na vyššie uvedenom závere. Otec sa síce domáhal zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, avšak sám pripustil, že by takáto forma bola pre maloletého frustrujúca. Nemožno tiež súhlasiť a stotožniť sa s predstavou otca, ktorý súdu uviedol, že i v čase, kedy by mal byť maloletý U. v jeho osobnej starostlivosti by zabezpečoval starostlivosť matkou, čo sa logicky prieči s jeho návrhom. Nemožno od matky spravodlivo žiadať, a ani ju nútiť k tomu, aby zabezpečovala starostlivosť (vzhľadom na vzdialenosť bydlísk tu celkom logicky vyvstáva otázka, či by vôbec uvedené bolo možné?) o maloletého, resp. asistovala otcovi v čase, kedy by eventuálne bol maloletý s otcom v M. podľa predstáv otca.

10. K námietke otca o nespôsobilosti matky na výchovu maloletého pre psychické ťažkosti (samovražedné sklony) odvolací súd len v stručnosti dá za pravdu súdu prvej inštancie, a síce, takéto tvrdenia neboli preukázané. Matka nielenže tieto tvrdenia kategoricky poprela, označila ich (ako mnoho ďalších tvrdení otca) za účelové, osočujúce a klamlivé, ale práve naopak, matka poukázala na rôzne konflikty, ku ktorým dochádzalo počas spoločne stráveného času otca s matkou a maloletým (konflikt a fyzické napadnutie otcom na zahraničnej dovolenke, konflikty so synom otca z manželstva, ktorý prechováva voči matke maloletého U. negatívny vzťah), ktoré sám otec potvrdil. Tvrdenia otca o nespôsobilosti matky vychovávať maloletého vyvracia aj to, že v starostlivosti matky neboli zistené žiadne pochybenia, matka je riadne zamestnaná, aj naďalej zabezpečuje starostlivosť o dve maloleté deti, má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o svoje deti, udržiava vzťahy so svojou rodinou a k udržiavaniu a prehĺbovaniu vzťahov vedie aj svoje deti. Tieto skutočnosti dotvárajú obraz o matke, ktorý je v rozpore s tým, čo tvrdí otec maloletého. Rovnako nebolo preukázané, že by mal matkin syn z manželstva mal. E. negatívny vplyv na maloletého, čo otec odôvodňuje tým, že sa mu mal maloletý E. vyhrázať zabitím. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že k stretnutiam otca s matkou a maloletých dochádzalo v neprítomnosti maloletého E., práve pre problémové vzťahy otca maloletého U. k mal. E.. K jedinému stretnutiu (podľa udania matky) došlo v čase, kedy mal maloletý E. 12 rokov (!), otec slovné útočil na matku práve súvislosti so starostlivosťou o syna E., na čo sa jej maloletý zastal a matku bránil. Uvedené v žiadnom prípade nemožno bez ďalšieho považovať za dôvod negatívneho pôsobenia matkinho syna z manželstva na maloletého U..

11.1 K námietke otca, ktorým poukazoval na to, že súd nevykonával ním navrhovaný dôkaz na preukázanie spôsobilosti, event. nespôsobilosti matky na starostlivosť o maloletého odvolací súd dodáva, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si sám súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka v sebe zahŕňa i právomoc súdu posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Navrhovanie dôkazov, patrí nesporne medzi procesné oprávnenia účastníka konania. Súd vykonávajúci dokazovanie vo veci, však čo do rozsahu dokazovania nie je viazaný návrhmi strán ani ich názormi. Inak povedané, povinnosti strany navrhovať dôkazy nezodpovedá povinnosť súdu vykonať každý dôkaz, ktorý strana navrhla. Je výlučne na zväžení súdu, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (lat. argumenta ponderantur, non numerantur).

11.2 Obdobný názor už opakovane vyslovil i Ústavný súd SR vo svojej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej nie je súčasťou práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru (Právo na spravodlivý proces) povinnosť vykonať všetky dôkazy označené účastníkmi konania (porovnaj napr. I. ÚS 75/96, II. ÚS 153/03, IV. ÚS 208/09 a ďalšie). Procesný princíp voľného hodnotenia dôkazov v spojení so zásadou procesnej ekonomiky dovoľuje súdu vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia vedú k rozhodnutiu vo veci samej (porovnaj II. ÚS 218/00, IV. ÚS 182/04, II. ÚS 193/06). Nevykonanie navrhovaného dôkazu možno považovať za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR len v takom prípade, ak tento dôkaz mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doposiaľ vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, čo však nie je tento prípad.

11.3 Nebolo potom dôvodným vykonávať dokazovanie za účelom preukázania tvrdenej psychickej nespôsobilosti matky nariadením znaleckého dokazovania ani dopytom na zdravotnícke zariadenie, pretože z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplývala žiadna pochybnosť o jej spôsobilosti, resp. nespôsobilosti na výchovu maloletého.

12.1 Pokiaľ ide o námietku otca o neprimerane úzkom rozsahu styku, diskriminácií a znevýhodnení otca oproti matke, v tomto smere je potrebné dať otcovi maloletého za pravdu. Otec síce vo svojom odvolaní poukazuje na rozsah 6 hodín počas jedného mesiaca, je nutné ho však poopraviť, pretože súdom prvej inštancie určený styk bol určený v rozsahu 12 hodín. Aj napriek tejto nesprávnosti možno vysloviť, že takto určený styk je nedostatočný nielen pre posilňovanie ale i udržiavanie vzťahu otca s maloletým U..

12.2 Je pravdou, že otec sa s maloletým stretáva v ostatnom období sporadicky, preukázané bolo i to, že možnosť stretávať sa s maloletým nevyužíva tak, ako mu to bolo uložené uznesením tunajšieho odvolacieho súdu č.k. 23CoP/10/2020 z 29. apríla 2020. Príčinou sporadického styku otca so synom je zjavne práve vzdialenosť ich bydliska, náročné dochádzanie, rovnako povolenie otca, ktorý ako lekár v ostatnom čase nechcel ohroziť zdravie maloletého nevyužíval styk v celom rozsahu. Tieto skutočnosti potom bezprostredne viedli k tomu, že otec nemá s maloletým vybudovaný taký citový vzťah ako matka. Uvedené ho však ako druhého rodiča s rovnakými právami vo vzťahu k výchove a starostlivosti o maloletého nijako nediskvalifikuje z možnosti podieľať sa na jeho starostlivosti a výchove a tráviť s ním čas, o to viac, že otec o stretávanie sa s maloletým vyvíja úsilie a maloletý U. otca neodmieta. Úloha otca v živote maloletého dieťaťa je nezastupiteľná, rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti by mal mať rovnakú možnosť podieľať sa na výchove maloletého, tráviť s ním čas a byť súčasťou jeho života. Odvolací súd zastáva názor, že aj napriek slabšej citovej väzbe otca s maloletým je potrebné tento vzťah prehĺbovať a upevňovať, a teda styk otca s maloletým upraviť širšie, pričom nebol dôvod, aby sa styk realizoval výlučne v prítomnosti matky. V konaní nebolo preukázané, že by maloletý otca odmietal, aj napriek tomu, že s ním trávi podstatne menej času ako s matkou, je s otcom aspoň v telefonickom kontakte, zaujíma sa oň. Rovnako nebolo preukázané, že by v čase realizácie styku dochádzalo k problematickým situáciám, kedy by maloletý odmietal s otcom tráviť čas, resp. že by sa otec o maloletého nevedel postarať bez prítomnosti matky, resp. naňho negatívne pôsobil. Na tomto mieste sa nemožno stotožniť s tvrdením matky o nezaujme otca o maloletého. Obaja rodičia zhodne uviedli, že sú v dennom telefonickom kontakte, otec sa na maloletého informuje, rovnako matka podáva informácie o maloletom otcovi (napr. o voľbe predškolského zariadenia, zabezpečení starostlivosti o maloletého v čase, kedy je matka v práci).

12.3 Súd však nevyhovel návrhu otca na alternatívnu úpravu styku (v prípade, že súd zverí maloletého do osobnej starostlivosti matky) s prespaním, práve pre vzdialenosť bydlísk rodičov, vek maloletého, jeho naviazanosť na matku. Práve preto odvolací súd rozhodol o úprave styku otca s maloletým tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku, majú za to, že takouto úpravou bude zachované právo maloletého na styk s druhým rodičom, takáto úprava napomôže k budovaniu vzájomného vzťahu a v konečnom dôsledku bude v prospech maloletého. Maloletý si na otca postupne zvykne, väzby medzi otcom a maloletým sa posilnia, čo vytvára predpoklad pre budúce rozšírenie styku aj s prípadným prespaním. Zároveň takouto úpravou budú mať zároveň obaja rodičia možnosť tráviť s maloletým rovnaký počet víkendov. Odvolací súd pri úprave styku zohľadnil aj matkou prezentovaný denný režim maloletého, ako poobedný spánok a následne prípravu na večerný spánok.

12.4 Nad rámec vyššie uvedeného odvolací súd dodáva, že takáto úprava nebráni rodičom v tom, aby sa styk realizoval i nad rámec tejto úpravy v prípade vzájomnej dohody, prípadne za prítomnosti matky aspoň počas určitej doby v začiatkoch realizácie styku. Je pravdou, že maloletý na matku naviazaný je, je však v jeho záujme, aby rozvíjal citový vzťah aj so svojim otcom, pretože s pribúdaním veku by vzhľadom na pozitívne väzby mohol byť styk otca s maloletým upravený aj širšie, s možnosťou prespania.

13.1 Napokon, za nedôvodnú možno považovať i námietku otca o neprimeranej výške výživného, keď podľa názoru otca je matka povinná podieľať sa na výžive maloletého v rovnakom rozsahu, t.j. znášať polovicu nákladov spojených so starostlivosťou o maloletého.

13.2 Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť

pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ZoR).

13.3 Vo všeobecnosti platí, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi ako na strane výživou oprávneného, tak aj na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovacia povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

13.4 Podľa ustálenej súdnej praxe (ktorú správne vzal súdu prvej inštancie na zreteľ), rodič ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti je povinný prispievať na výživu svojich detí sumou vo výške 20% až 30% z jeho čistého príjmu, a to vzhľadom na odôvodnené potreby toho, ktorého dieťaťa, s tým, že výživou dieťaťa, na ktorú obidvaja rodičia prispievajú, sa rozumie zaobstarávanie, respektíve uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Na tomto mieste treba podotknúť, že uvedené rozpätie 20% až 30% čistého príjmu sa musí vzťahovať na všetky výživnou oprávnené osoby, t.j. všetky maloleté deti povinného rodiča.

13.5 Pokiaľ ide o výdavky spojené so starostlivosťou o maloletého U., matka vo vzájomnom návrhu (č.l. 62 spisu) vyčíslila náklady spojené so starostlivosťou o maloletého v celkovej výške 420 eur mesačne. Táto suma pozostávala zo sumy 200 eur na potraviny, 70 eur čistiacie a hygienické pomôcky, 50 eur hračky a potreby pre rozvoj dieťaťa, 50 eur na ošatenie a obuv a 50 eur na voľnočasové aktivity. Otec v konaní takto matkou špecifikovaných výdavkov nesporeval, napokon, matka súdu uviedla, že otec mal vedomosť o všetkých výdavkoch na maloletého už pred začatím konania, kedy mu matka špecifikáciu doručila.

13.6 Pokiaľ ide o osobné a majetkové pomery matky, táto je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 1.607,62 eur. Okrem maloletého U. má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. E., nar. X.XX.XXXX na ktorého poberá výživné vo výške 150 eur mesačne od jeho otca. Matka poberá rodinné prídavky na obe maloleté deti vo výške spolu 49,90 eur, rodičovský príspevok na maloletého U. od 6.7.2020 nepoberá. Matka má pravidelné mesačné výdavky spojené s domácnosťou vo výške 1.199,14 eur. Matka vlastní 3 izbový byt, v ktorom spolu so svojimi maloletými deťmi žije, inú nehnuteľnosť ani majetok vyššej hodnoty nevlasťní. Jej jediným príjmom je príjem zo zamestnania.

13.7 Pokiaľ ide o osobné a majetkové pomery otca, tento poberá starobný dôchodok vo výške 940 eur, zároveň pracuje ako lekár v H. O. M. a poberá príjem vo výške 600 až 670 eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec je podielovým spoluvlastníkom (v pomere 1 spoločne so svojim synom z manželstva) 5 izbového bytu, v ktorom žije. Otec vlastní rozostavaný rodinný dom, tiež pozemky titulom dedičstva po svojom otcovi, hodnotu však uviesť nevedel. Nehnuteľnosti sa nachádzajú v katastrálnom území M. - K.. Otec vlastnil celkom tri motorové vozidlá, ktoré v roku 2020 predal, pričom z predala utŕžil sumu prevyšujúcu 20.000 eur.

13.8 Matka opakovane poukazovala, že otec sa v podstate od narodenia maloletého na jeho výžive nijako nepodieľa, matka hradí všetky výdavky spojené so starostlivosťou o maloletého sama. Matka

okrem znášania všetkých výdavkov poskytuje maloletého aj osobnú starostlivosť, vedie domácnosť v ktorej maloletý žije, trávi s ním voľný čas, stará sa oň aj počas choroby, vytvára mu režim. Aj takouto formou si tak plní vyživovaciu povinnosť o maloletého, keďže poskytovanie osobnej starostlivosti je jednou z foriem plnenia si vyživovacej povinnosti, postavená na roveň finančným plneniam. Pokiaľ ide o prispievanie otca na výživu maloletého, obaja rodičia sa zhodli, že otec nakupuje maloletému podľa požiadaviek matky napr. ošatenie, hračky, avšak nepravidelne.

13.9 Pri určení výživného odvolací súd vychádzal z čistého príjmu otca celkom v sume 1.610 eur (940 eur starobný dôchodok + 670 eur príjem z povolania). Z uvedeného príjmu potom rozpätie 20% až 30%, predstavuje sumu 322 eur až 483 eur, ako výživné na všetky výživou oprávnené osoby. Odvolací súd považoval za adekvátnu výšku výživného pre maloletého U., na jednej strane zodpovedajúcej jeho odôvodneným potrebám a na druhej strane možnostiam a schopnostiam otca ako povinného rodiča, sumu 320 eur, ktorá predstavuje 20% (teda najnižšiu hranicu) z čistého príjmu otca, ktorou je povinný prispievať na výživu svojho syna. Pokiaľ otec prispeje na výživu maloletého U. sumou 320 eur mesačne (čo predstavuje približne 76% výdavkov spojených so starostlivosťou o maloletého pri matkou prezentovaných výdavkov v sume 420 eur mesačne), matka 100 eur, za súčasného poberania prídavku na dieťa vo výške 24,50 eur mesačne, a ďalšie plnenie potrieb maloletého matka tak ako doteraz vykompenzuje svojou osobnou starostlivosťou, vytvorí sa tak dostatok finančných prostriedkov na uspokojovanie všetkých odôvodnených potrieb maloletého vzhľadom k jeho veku. Zároveň treba mať na zreteli tiež to, že takto určeným výživným pre maloletého U. je zároveň ponechaný priestor pre možné zvýšenie výživného s pribúdaním veku, nástupom povinnej školskej dochádzky, prípadne inými objektívnymi skutočnosťami.

13.10 Odvolací súd dodáva, že tak, ako bolo uvedené vyššie, matka má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť, voči synovi E., nar. X.XX.XXXX, ktorý je študentom strednej školy. Vychádzajúc z preukázaného priemerného netto príjmu matky vo výške 1.607,62 eur, rozpätie 20% až 30% jej príjmu (ktorým je povinná prispievať na výživu dvoch maloletých detí), predstavuje suma 321,52 eur až 482,29 eur, pričom vzhľadom na vek maloletého E. a jeho odôvodnené potreby je nutné na strane matky vychádzať zo sumy rovnajúcej sa 30% jej netto príjmu, teda sumy výživného vo výške 428 eur. Žiadne z výživou oprávnených detí nie je schopné samo sa živiť a vzhľadom na ich vek, zdravotný stav ako aj ich odôvodnené potreby zodpovedajúce ich veku má maloletý E. nárok na výživné od matky vo výške 70% zo sumy výživného 428 eur a maloletý U. vo výške 30% zo sumy výživného zo strany matky, čo predstavuje u maloletého U. sumu cca 145 eur, z ktorej sumy je matka povinná prispieť na výživu maloletého finančne sumou 100 eur s tým, že vzhľadom na vek maloletého a z toho plynúci rozsah nutnej osobnej starostlivosti matky o maloletého zostávajúcich 45 eur vykompenzuje práve poskytovanou osobnou starostlivosťou o maloletého.

13.11 Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že hoci matka vo svojom návrhu požadovala určiť výživné vo výške 300 eur mesačne, otec navrhoval určiť výživné vo výške 150 eur mesačne. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo vzťahu k výške výživného (na sumu 320 eur) došlo (sledujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa na výživné potrebné na krytie jeho odôvodnených potrieb v súlade s možnostami a schopnosťami jeho rodičov a jeho nárok podieľať sa na životnej úrovni jeho rodičov) k prekročeniu návrhu matky prisúdením viac, než čoho sa domáhala. Súd je v zásade viazaný návrhom, čo znamená, že ho nemôže prekročiť a prisúdiť viac, než čoho sa navrhovateľ domáha. Nesmie ísť nad rámec petitu (tzv. zásada "ne ultrapetiturum"). Prvá výnimka z tejto zásady zakotvenej v § 216 ods. 1 C.s.p. je upravená v § 216 ods. 2 C.s.p. a ďalšiu výnimku pre oblasť mimosporových konaní upravuje § 40 C.m.p. Súd teda môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú aj v prípade, ak sa konanie mohlo začať bez návrhu (§ 23 ods. 2 C.m.p.) ako to bolo aj v tomto prípade, kedy súd nebol viazaný návrhmi rodičov maloletého. Ide o prejav princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy, ktoré sa uplatňujú v mimosporových konaniach. S poukazom na uvedené možno uzavrieť, že takto stanovenou výškou výživného nedošlo k porušeniu zásady ne ultrapetiturum.

14. Takto určeným výživným vznikol otcovi dlh na výživnom od 5.11.2019 (t.j. od podania návrhu) do 6.7.2020 (rozhodnutia súdu prvej inštancie) v celkovej výške 2.579,27 eur (pozostáva zo sumy 277,33 eur ako alikvotnej časti za 11/2019 v rozsahu 26 dní; sumy 2.240 eur za obdobie od 12/2019 do 06/2020 a sumy 61,94 eur ako alikvotnej časti za 07/2020 v rozsahu 6 dní). O zročnom výživnom odvolací súd rozhodol tak, že otcovi uložil povinnosť zaplatiť dlh v mesačných splátkach vo výške 107,50 eur spolu s bežným výživným k rukám matky, čím dôjde k úhrade dlžného výživného v lehote 2 rokov (24 mesiacov).

15. Za nedôvodný však odvolací súd (rovnako ako súd prvej inštancie) považoval návrh matky na priznanie výživného späťne, odo dňa 6.7.2017, t.j. odo dňa narodenia maloletého U.. Zákonná podmienka existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre spätné priznanie výživného v zmysle § 77 ods. 1 ZoR vyplýva okrem iného zo snahy o zamedzenie špekulácií a zneužívania možnosti priznávať výživné pre maloleté dieťa. Sprisňujúca úprava od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t.j. aby návrh na určenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Matka neuviedla, a odvolací súd z vykonaného dokazovania ani nevzhladol také dôvody, ktoré by matke bránili podať návrh na úpravu práv a povinností k maloletého (zahrňujúci v sebe i nárok maloletého dieťaťa na výživné) skôr. Preto tomuto návrhu nevyhovelo a výživné priznal síce späťne, avšak odo dňa 5.11.2019, t.j. od podania návrhu.

16. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu vo výroku I. podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. potvrdil, pričom vo výrokoch II., III. a IV. rozsudok podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

17. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 C.m.p. v spojení s § 396 ods. 2 C.s.p., pretože žiaden z účastníkov nepodal návrh na ich priznanie v zmysle § 57 C.m.p..

18. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).